

พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการ ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กองพัฒนากฎหมาย

“

ทำไมต้องมีกฎหมายนี้?

เจ้าหน้าที่รัฐไม่มีความมั่นใจ
ในการนำกฎหมายเกี่ยวกับ
ดิจิทัลหรืออิเล็กทรอนิกส์
มาใช้ในการปฏิบัติราชการ

กระบวนการทำงานของ
ภาครัฐที่อยู่บนพื้นฐานของ
กระดาษ สร้างภาระให้แก่
ประชาชนเกินสมควร

ความพยายามแก้ไขปัญหามา

- ❑ กำหนดนโยบายและหลักการให้บริการประชาชนด้วยเทคโนโลยี ไว้ในรัฐธรรมนูญ (มาตรา 258 ข. (1))
- ❑ ยุทธศาสตร์ชาติ
- ❑ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
- ❑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และ 13
- ❑ พรบ.ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ + พรฎ.ธุรกรรมภาครัฐฯ และ พรบ.รัฐบาลดิจิทัล,
- ❑ มติ ครม.

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563

คณะรัฐมนตรีเห็นสมควรที่จะต้องจัดให้มี “กฎหมายกลางที่เปลี่ยนการทำงานของภาครัฐตามกฎหมายต่าง ๆ ให้เป็นระบบดิจิทัล” โดยต้องมีหลักการสำคัญอย่างน้อย 2 ประการ ได้แก่

ให้การอนุมัติอนุญาต การจดทะเบียน
การแจ้งตามกฎหมายต่าง ๆ
สามารถดำเนินการ
โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ด้วย
โดยถือว่าการดำเนินการ
โดยขอไปด้วยกฎหมายนั้นแล้ว

ประการที่
1

ประการที่
2

ข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐ
ทั้งภายในและภายนอก
ต้องสามารถกระทำโดยวิธีการ
ทางอิเล็กทรอนิกส์
ที่มีความมั่นคงปลอดภัย

คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

พิจารณาแล้วเห็นควรกำหนดหลักการสำคัญของพระราชบัญญัติการปฏิบัติการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 ดังนี้

◆ พรบ.นี้ ให้ใช้กับ
หน่วยงานของรัฐ
ในฝ่ายบริหารทั้งหมด
(ม.4, ม.5)

◆ หน่วยงานของรัฐทุกแห่ง
ต้องจัดให้มีอีเมลกลาง
เพื่อให้ประชาชนใช้ในการ
ติดต่อหรือส่งเอกสารได้
ถ้าไม่ดำเนินการ
ประชาชนสามารถใช้
ช่องทางใดก็ได้ในการ
ติดต่อหน่วยงาน
(ม.10 ว.1)

◆ การยื่นคำขอหรือติดต่อใด ๆ ทาง
อิเล็กทรอนิกส์ ที่ประชาชนมีถึงหน่วยงาน
ของรัฐ ถือว่าชอบด้วยกฎหมาย และ
เจ้าหน้าที่ของรัฐจะปฏิเสธไม่รับ หรือไม่
ดำเนินการไม่ได้ (ม.7 ว.1) ยกเว้นเรื่องที่
ต้องดำเนินการเฉพาะตัว (สมรส หย่า
ทำบัตรประชาชนและพาสปอร์ต
และเรื่องอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง)
(ม.7 ว.5)

คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

พิจารณาแล้วเห็นควรกำหนดหลักการสำคัญของพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 ดังนี้ (ต่อ)

คำขอที่ยื่นทางอิเล็กทรอนิกส์
ไม่ต้องยึดติดกับ “แบบ”
ตามกฎหมาย แต่ต้องมีข้อมูล
ครบถ้วน แค่นี้ก็ถือว่า
สมบูรณ์ตามกฎหมายแล้ว
(ม.7 ว.3)

ถ้ากฎหมายกำหนดให้ยื่น
สำเนาหลายชุด การยื่น
ทางอิเล็กทรอนิกส์
ใช้สำเนาไฟล์ 1 ชุดพอ
เช่น กรณีขอลูกสร้างบ้าน
อาคาร (ม.7 ว.3)

ไม่ต้องเซ็นรับรองใน
สำเนาไฟล์เอกสาร
ที่ส่งให้เจ้าหน้าที่
(ม.7 ว.2)

คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

พิจารณาแล้วเห็นควรกำหนดหลักการสำคัญของพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 ดังนี้ (ต่อ)

ติดต่อหรือยื่นคำขอทางอิเล็กทรอนิกส์
ได้ตลอด 24 ชั่วโมง แต่หากยื่นนอกวัน
เวลาทำการถือว่ายื่นในวันทำการถัดไป
(ม.10 ว.1)

กรณีได้รับอีเมลที่ส่งมาผิด
เจ้าหน้าที่มีหน้าที่ส่งต่อหรือแจ้ง
ช่องทางที่ถูกต้องให้ประชาชน
ทราบ... อย่างนึ่งเฉย (ม.10 ว.2)

คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

พิจารณาแล้วเห็นควรกำหนดหลักการสำคัญของพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 ดังนี้ (ต่อ)

ถ้าเจ้าหน้าที่อยากตรวจสอบความถูกต้องของบัตรประชาชนที่ยื่นมาหรือแสดงเจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเอง โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (ม.9)

ถ้าประชาชนเอาเอกสารราชการตัวจริงมายื่นแล้ว เจ้าหน้าที่มีหน้าที่ทำสำเนาและรับรองเอง โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (ม.12)

คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

พิจารณาแล้วเห็นควรกำหนดหลักการสำคัญของพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 ดังนี้ (ต่อ)

ถ้าประชาชนติดต่อหรือยื่นคำขอทางอิเล็กทรอนิกส์
ให้หน่วยงานออกใบอนุญาต หนังสือ หรือเอกสารใด ๆ
เป็นอิเล็กทรอนิกส์
(เว้นแต่ประชาชนจะขอให้ออกในรูปแบบกระดาษ) (ม.11)

คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

พิจารณาแล้วเห็นควรกำหนดหลักการสำคัญของพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 ดังนี้ (ต่อ)

▶ ประชาชนสามารถแสดง
บัตรหรือเอกสารราชการ
เป็นภาพถ่ายทาง
อิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้
เจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้
(ม.14)

▶ สำหรับใบอนุญาตที่กฎหมาย
กำหนดให้ต้องติดไว้ในที่
เปิดเผย ประชาชนสามารถ
แสดงโดยวิธีการทาง
อิเล็กทรอนิกส์แทนได้ (ม.13
(1) และ ว.2)

▶ หน่วยงานผู้อนุญาตมีหน้าที่
จัดทำเว็บไซต์ให้บุคคลทั่วไป
ตรวจสอบสถานะของ
ใบอนุญาตที่ต้องติดไว้ในที่
เปิดเผยได้ (ม.13 (2))

การทำงานของหน่วยงานรัฐ

- ◆ การติดต่อระหว่างหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือกับประชาชน ทางอิเล็กทรอนิกส์ สามารถใช้เป็นหลักฐานตามกฎหมายได้ (ม.15 ว.1)
- ◆ การสั่งราชการ และการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ทำเป็นหนังสือ สามารถใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ (ม.16)
- ◆ ให้แปลงและจัดเก็บเอกสารราชการให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ทันทีที่ ครม. มีมติ (ม.17)

การทำงานของหน่วยงานรัฐ

- ◆ เอกสารหลักฐานในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ สามารถใช้เป็นหลักฐานเบิกจ่ายได้ โดยกรมบัญชีกลาง สตง. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่ไปแก้ไขกฎเกณฑ์ที่เป็นอุปสรรคให้สอดคล้องกับกฎหมายนี้ (ม.15 ว.2-3)
- ◆ การจัดทำราชกิจจานุเบกษาให้ทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แทนการตีพิมพ์รูปเล่ม (ม.18)

การทำงานของหน่วยงานรัฐ

- ◆ ให้ 4 หน่วยงานกลาง จัดทำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และมาตรฐานข้อมูลสารสนเทศ สำหรับหน่วยงานของรัฐจะต้องใช้และปฏิบัติ เสนอ ครม. เห็นชอบภายใน 240 วัน (ม.6 + ม.19)
- ◆ มติ ครม. เมื่อวันที่ 18 ต.ค. 2565 มอบหมายสำนักงาน ก.พ.ร. มีหน้าที่ติดตามเร่งรัด รวมทั้งแจ้งให้หน่วยงานต่าง ๆ ทราบถึงหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตาม พรบ. นี้ (ม.22)

ประโยชน์ของ พรบ การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

1 จัดอุปสรรคทางข้อกฎหมาย
ของการดำเนินงานภาครัฐ
ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

2 อำนวยความสะดวกแก่
ประชาชน ไม่ต้องเดินทาง
ไม่ต้องรอคิว ประหยัด
เวลา/ค่าใช้จ่าย

3 เพิ่มประสิทธิภาพ ความรวดเร็ว
ความประหยัด และความโปร่งใส
ตรวจสอบได้ในการปฏิบัติราชการ
ส่งหนังสือ/เอกสารถึงทันที
ลดค่ากระดาษ-ไม่ต้องส่งไปรษณีย์

4 สร้างความโปร่งใส
ลดการทุจริต
ประพฤติมิชอบ
ในวงราชการ

5 อำนวยการปฏิบัติตาม
Social Distancing ในยุค
โควิด ลดการพบปะ/สัมผัส
ตามแนวทาง New Normal

6 เสริมสร้างความสามารถ
ในการแข่งขัน (competitiveness)
ของประเทศ

พรบ.การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ 2565

☆
หัวใจ คือ

เน้นประชาชนสะดวก
ไม่ใช่ราชการสะดวก

เชิงระบบ

1. เตรียมประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชนติดต่อหรือยื่นคำขอต่าง ๆ (ม.10) เช่น website, email, applications ซึ่งรวมถึง Line, Facebook Messenger ฯลฯ รวมทั้งการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับเรื่องทางช่องทางต่าง ๆ ดังกล่าว
2. เตรียมการออกเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ (ม.11) รวมทั้งการจัดให้มีทางเลือกรับเอกสารให้แก่ประชาชน
3. ระบบสำหรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (ม.16)

หน่วยงานของรัฐควร
เตรียมการอย่างไรบ้าง?

ด้านข้อกฎหมาย

4. ตรวจสอบเรื่องที่ไม่สามารถรับคำขอหรือการติดต่อทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ (ม.7 ว.ท้าย)

5. ตรวจสอบว่าเอกสารใดไม่สามารถให้แสดงเป็นภาพทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ (ม.14)

6. ตรวจสอบใบอนุญาตในความรับผิดชอบว่ามีกรณีที่ถูกกฎหมายให้ต้องแสดงไว้โดยเปิดเผย ณ สถานประกอบการหรือไม่ เพื่อ

6.1 พิจารณากำหนดรูปแบบการแสดงโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (ม.13 (1))

6.2 การเตรียมการเปิดเผยข้อมูลการอนุญาต (ม.13 (2))

หน่วยงานของรัฐควร
เตรียมการอย่างไรบ้าง?

ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่/บุคลากร

7. การทำสำเนาเอกสารราชการให้ผู้มาติดต่อ
ที่หน่วยงาน (ม.12)

8. แจ้งเวียนให้เจ้าหน้าที่ทราบเกี่ยวกับเรื่อง

8.1 เอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ใช้เป็นหลักฐานทางการเงินได้ (ม.15)

8.2 การจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์แทนเอกสาร (ม.17)

8.3 การส่งต่อเรื่องที่ประชาชนยื่นหรือติดต่อมาทางอิเล็กทรอนิกส์โดยผิดหลง (ม.10 ว.2)

หน่วยงานของรัฐควร
เตรียมการอย่างไรบ้าง?

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่
dx@opdc.go.th

ดูเอกสารเพิ่มเติม

